

METODOLOGIA I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ SOCIAL

**Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell
Curs 2009-10**

Grups: 10

Professor: Enrico Mora

OBJECTIUS

L'assignatura té un caràcter marcadament pràctic, pretén transmetre als/les alumnes els continguts fonamentals per conèixer què vol dir investigar en ciències socials, així com familiaritzar-los amb els problemes i tècniques bàsiques de recerca.

Els objectius concrets són:

- Conèixer les rutines principals i les etapes fonamentals del procés d'investigació en ciències socials.
- Saber enfocar i definir un problema de recerca, ja sigui establert externament o pel propi estudiant
- Conèixer les principals tècniques de recollida i d'anàlisi de dades tant dins la perspectiva quantitativa com dins la qualitativa.
- Adquirir les habilitats instrumentals que permetin aprendre a: 1) trobar, recollir i organitzar el material rellevant per a un treball científic; 2) sistematitzar i triar el material trobat, tot construint l'objecte d'anàlisi; 3) adquirir els coneixements informàtics bàsics que permetin el tractament de les dades; 4) organitzar i presentar el material de forma adient i defensar-lo en públic.
- Aprendre un estil de treball rigorós, capaç de combinar l'ús de criteris comuns amb la creativitat personal.

ORGANITZACIÓ DEL CURS I MÈTODE D'AVALUACIÓ

L'avaluació és contínua. Es fa a partir del seguiment de l'aprenentatge de l'alumna/e durant tot el curs. Aquest seguiment es farà a través d'un treball de curs que val el 100% de la nota, dividit en diverses parts o exercicis parcials.

Mitjançant la realització del treball l'alumna/e podrà aprendre des de l'experiència les diverses formes específiques de construir, recollir, sistematitzar, gestionar i analitzar un conjunt de dades a partir d'una proposta concreta del professor. Per tant es tracta d'una simulació de tot el procés de producció i anàlisi de dades. Es lliurarà en el moment oportú el programa d'exercicis parcials que constitueixen el treball.

Tots els exercicis seran guiats i tutoritzats. Això vol dir que s'haurà d'informar puntualment al professor de l'activitat que s'està realitzant per tal d'orientar-la.

Es faran servir com a suports informàtics els paquets Office'2000 i/o SPSS 11.0

PROGRAMA

Per alguns temes es donaran esquemes i lectures que ajudaran a completar les línies genèriques que aquí s'exposen. Aquests materials es podran trobar a la copisteria de l'Escola.

BLOC I. LA INVESTIGACIÓ SOCIAL

- o Què vol dir investigar en ciències socials?
- o Metodologia, mètodes i tècniques
- o Les perspectives d'investigació
- o Preparació de la recerca i plantejament d'una problemàtica
- o Dinàmiques d'investigació: inducció i deducció
- o Les etapes fonamentals d'una recerca: construcció de l'objecte de recerca i validació empírica
- o Les hipòtesis de la investigació, l'operativització i el treball de camp

Bibliografia:

CEA D'ANCONA, M. A. 1998. "La organización de la investigación", a Mª Angeles Cea D'Ancona: *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis. (1ª reimpressió).

DOMÍNGUEZ, M; COCO, A. 2000. "El procés i estratègia d'investigació", a Màrius Domínguez y Andrés Coco: *Tècniques d'Investigació Social I*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

GALLEGO, F. 2001. *Aprender a generar ideas*. Barcelona: Paidós.

GARCÍA FERRANDO, M. 2000. "La observación científica y la obtención de datos sociológicos", a M. García Ferrando, J. Ibáñez y F. Alvira (ed.): *El análisis de la realidad social*. Madrid: Alianza. (3ª edició).

MANHEIM, J. B.; RICH, R. C. 1986. "El proceso de investigación" a J. B. Manheim y R. C. Rich: *Análisis político empírico: métodos de investigación en ciencia política*. Madrid: Alianza.

QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L. 1997. *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder.

SIERRA BRAVO, R. 2001. "El proceso de investigación social", a Restituto Sierra Bravo: *Técnicas de Investigación Social. Teoría y ejercicios*. Madrid: Paraninfo. (14ª edició)

BLOC II. LA RECOLLIDA I L'ANÀLISI DE DADES

- o Les fonts d'informació
- o Variables, dimensions, indicadors i índexs
- o Les unitats d'observació i el camp d'anàlisi
- o La distinció entre tècniques quantitatives i qualitatives
- o Les tècniques de recollida de dades. Classificació i característiques
- o Les tècniques d'anàlisi de dades. Classificació i característiques
- o L'elecció de les tècniques de recollida de dades

Bibliografia:

- GARCÍA FERRANDO, M. 2000. “La observación científica y la obtención de datos sociológicos”, a M. García Ferrando, J. Ibáñez y F. Alvira (ed.): *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza (3ª edición).
- GONZÁLEZ BLASCO, P. 2000. “Medir en las ciencias sociales”, a M. García Ferrando, J. Ibáñez y F. Alvira: *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza (3ª edición).
- GONZÁLEZ RÍO, M. J. 1997. *Metodología de la investigación social. Técnicas de recolección de datos*. Alicante: Aguaclara
- QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L. 1997. “L’observació”, a Raymond Quivy y Luc Van Campenhoudt: *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder.
- SIERRA BRAVO, R. 2001. “Observación, medida y escalas” a Restituto Sierra Bravo: *Técnicas de Investigación Social. Teoría y ejercicios*. Madrid: Paraninfo (14ª edición).
- VISAUTA VINACUA, B. 1989. *Técnicas de Investigación Social. Vol I: Recogida de datos*. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.

BLOC III. RECOLLIDA I ANÀLISI DE DADES QUANTITATIVES. L'ENQUESTA

- o La investigació mitjançant enquesta. Tipus d'enquestes
- o La construcció del qüestionari. Formulació i tipus de preguntes
- o La codificació i la construcció de la matriu. Relació dels protocols amb la matriu
- o Variables i valors. Preparació de les dades per a l'anàlisi
- o Anàlisi quantitativa de les dades. Estadística descriptiva. Taules univariades, bivariades i trivariades
- o Presentació dels resultats. Gràfics. Elaboració de l'informe final.

Bibliografia:

- ARIAS, A.; FERNÁNDEZ, B. 1998. “La encuesta como técnica de investigación social”, a A. Rojas, J. Fernández, y C. Pérez: *Investigar mediante encuestas*. Madrid: Síntesis.
- CAO ABAD, R. et al. 2001. “Descripción estadística de una variable” i “Contrastes de hipótesis”, a Ramón Cao Abad: *Introducción a la estadística y sus aplicaciones*. Madrid: Pirámide.
- CEA D'ANCONA, M. A. 1998. “La investigación social mediante encuesta” i “El análisis de datos”, a Mª Angeles Cea D'Ancona: *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis. (1ª reimpressió).
- LÓPEZ, P.; LOZARES, C. 1999. *Anàlisi bivariable de dades estadístiques*. Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB.
- DÍAZ DE RADA, V. 1999. *Técnicas de análisis de datos para investigadores sociales*. Madrid: RA-MA
- DÍAZ DE RADA, V. 2001. *Organización y gestión de los trabajos de campo con encuestas personales y telefónicas*. Barcelona: Ariel.
- DÍAZ DE RADA, V. 2001. *Diseño y elaboración de cuestionarios para la investigación comercial*. Madrid: ESIC.
- DOMÍNGUEZ, M; COCO, A. 2000. *Tècniques d'Investigació Social I*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.
- RUIZ OLABUÉNAGA, J.I.; ARÍSTEGI, I.; MELGOSA, L. 1998. “Análisis de datos”, a José Ignacio Ruiz Olabuénaga, Iratxe Arístegui y Leire Melgosa: *Cómo elaborar un proyecto de investigación social*. Bilbao: Universidad de Deusto.

SÁNCHEZ CARRIÓN, J. J. 1992. *Análisis de tablas de contingencia*. Madrid: CIS-Siglo XXI. (2ª edició).

BLOC IV. RECOLLIDA I ANÀLISI DE DADES QUALITATIVES. L'ENTREVISTA I EL GRUP DE DISCUSSIÓ

- o La recollida de dades de caràcter verbal. L'entrevista i el grup de discussió.
- o L'entrevista. Preparació, desenvolupament i transcripció.
- o Els grups de discussió. Tipus, estructura i formació dels grups.
- o Les anàlisis de textos i transcripcions.
- o Les eines de caràcter informàtic en l'anàlisi qualitativa. Anàlisi qualitativa de textos. Anàlisi quantitativa de textos.

Bibliografia:

ALONSO BENITO, L. E. 1998. *La mirada cualitativa en sociología. Una aproximación interpretativa*. Madrid: Fundamentos.

BLANCHET, A. 1989. "Entrevistar", a A. Blanchet, R. Ghiglione, J. Massonat y A. Trognon (eds.): *Técnicas de investigación en Ciencias Sociales*. Madrid: Narcea.

DELGADO, F. M.; GUTIÉRREZ, J. (coord.) 1994. *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Síntesis.

PÉREZ SERRANO, G. 1998. *Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. Vol II. Técnicas y análisis de datos*. Madrid: La Muralla.

RODRÍGUEZ GÓMEZ, G.; GIL FLORES, J.; GARCÍA JIMÉNEZ, E. 1996. *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.

RUIZ OLABUÉNAGA, J. I. 1996. *Metodología de la investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.

VALLES, M. S. 1997. *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid: Síntesis.